مجله علوم پزشکی رازی دوره ۲۹، شماره ۵، مرداد ۱۴۰۱ http://rjms.iums.ac.ir

مقاله پژوهشی

تجربه زیستی آثار روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران

امیر دانا: دانشیار، گروه تربیت بدنی، واحد گنبد کاووس، دانشگاه آزاد اسلامی، گنبد کاووس، ایران (* نویسنده مسئول) amirdana2010@gmail.com

احمد صفرخان موذنی: کارشناس ارشد، گروه تربیت بدنی، واحد گنبد کاووس، دانشگاه آزاد اسلامی، گنبد کاووس، ایران

جابر صفرخان موذنی: دانشجوی دکتری، گروه تربیت بدنی، واحد گنبد کاووس، دانشگاه آزاد اسلامی، گنبد کاووس، ایران

چکیده

زمینه و هدف: ورزشکاران حرفه‌ای در طی بروز بحران ویروس کووید-۱۹ دچار مشکلات عمده‌ای جهت تمرینات خود شده‌اند. هدف از انجام تحقیق حاضر تجربه زیستی آثار روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران بود.

روش کار: برای انجام این تحقیق که با روش کیفی پدیدارشناختی انجام شد، از بین ورزشکاران حرفه‌ای کشور در رشته‌های ورزشی انفرادی و با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند ۱۳ نفر به عنوان نمونه در بخش کیفی انتخاب شدند. سپس جهت جمع‌آوری داده‌ها از آن‌ها مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد و کدگذاری به دو صورت اولیه و ثانویه انجام شد.

یافته‌ها: مطابق با نتایج کدگذاری باز ۲۴ کد باز به عنوان آثار روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران مشخص گردید. همچنین مشخص شد که آثار روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران شامل سه دسته شامل آثار ذهنی، رفتاری و اجتماعی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود جهت بهبود عملکرد ورزشکاران به ویژگی‌های روان‌شناختی توجه شود.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

کلیدواژه‌ها

کووید-۱۹،

روانشناختی،

تجربه زیستی،

ورزشکاران حرفه‌ای

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۵/۲۲

شیوه استناد به این مقاله:

Dana A, SafarkhanMoazeni A, SafarkhanMoazeni J. Biological Experience of the Psychological Effects of COVID-19 Disease in Iranian Professional Athletes. Razi J Med Sci. 2022;29(5):108-116.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

Razi Journal of Medical Sciences. 2022;29(5):108-116. http://rjms.iums.ac.ir

Original Article

Biological Experience of the Psychological Effects of COVID-19 Disease in Iranian Professional Athletes

Amir Dana: Associate Professor, Department of Physical Education, Gonbad Kavoos Branch, Islamic Azad University, Gonbad Kavoos, Iran (* Corresponding author) amirdana2010@gmail.com
Ahmad SafarkhanMoazeni: MA, Department of Physical Education, Gonbad Kavoos Branch, Islamic Azad University, Gonbad Kavoos, Iran
Jaber SafarkhanMoazeni: PhD Student, Department of Physical Education, Gonbad Kavoos Branch, Islamic Azad University, Gonbad Kavoos, Iran

Abstract

Background & Aims: Mental health plays a very important role in individual relationships and its importance is shown in how family relationships and social activities and other aspects of life (1). The study of psychological issues in sports has a long history and researchers in sports have always tried to find evidence in this regard (6). Among the psychological domains and dimensions, some variables play a more important role among athletes and overshadow their athletic performance (7). This is due to the important role of psychological issues in the performance of athletes. Another thing that seems to affect psychological characteristics is physical condition and illness. One of these diseases is COVID-19, which the World Health Organization announced in 2020 that this virus is similar to the Sars virus (this virus existed between 2002-2003 and left about 8000 cases of infection and 800 deaths). and MERS virus (this virus was reported in 2012, which caused about 2,500 infections and 800 deaths) (8). The widespread spread of this virus has caused major concerns worldwide (9). Another thing that seems to affect psychological characteristics is physical condition and illness. One of these diseases is COVID-19, which has caused disorders in people's lives due to economic, social, occupational and psychological problems (10). Meanwhile, professional athletes have also experienced major problems in their training during the COVID-19 virus crisis. This will undoubtedly have a negative effect on them mentally and will cause them to malfunction in the future. The uncertainty of the condition of some of the psychological effects of COVID-19 virus has led to the lack of evidence regarding the status of professional athletes in terms of psychological effects following the outbreak of COVID-19 virus. Therefore, the researcher is trying to answer the question: What are the psychological effects of COVID-19 disease in Iranian professional athletes?
Methods: To conduct this research, which was carried out with a phenomenological qualitative method, 13 professional athletes in individual sports in the country and using purposive sampling method, 13 people were selected as a sample in the qualitative section. Then, in order to collect data from them, semi-structured interviews were conducted and coding was done in both primary and secondary forms.
Results: After the interviews, the initial codes were identified that 24 codes in three dimensions of mental effects including codes (increased stress, reduced mental health, obsessive-compulsive disorder, increased anxiety, decreased attention, prevalence of depression, formation of mental fatigue, disorder) Fear, psychosis, creating negative emotions, frustration), behavioral effects including codes (creating obsessions, creating problems with sleep quality, decreased mood, insecure decision making, increased violence, decreased interpersonal emotions) and social effects including Codes (collectivism, low social skills, poor athletic performance, reduced capital, social distrust, extreme isolation and family conflicts). The significance coefficient of each code is given

Keywords
COVID-19,
Psychology,
Biological experience,
Professional athletes

Received: 11/06/2022
Published: 13/08/2022

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

in Table 1. In general, the uncertainty and low predictability of this disease not only threatens people's physical health, but also affects people's mental health, especially in terms of emotions and cognition. Long-term negative emotions reduce people's immune function and destroy the balance of their normal physiological mechanisms. People may overreact to any illness, which leads to avoidance behaviors. Also, uncertainty about the future situation causes cognitive dissonance and insecurity, and when people feel the risk of illness, they behave in a conservative and cautious manner (18); However, this issue had not been carefully investigated among professional athletes, especially among professional athletes in Iran. On the other hand, one of the works that was seriously considered in the present research, and it seems that it was not seriously considered in other researches, is the social works. Social effects such as phobias, low social skills, low sports performance, reduction of social capital, social mistrust, severe isolation and family conflicts have been identified as one of the problems caused by the disease of COVID-19, which shows that It is important to pay attention to this issue among professional athletes. It seems that the fear and anxiety caused by the spread of the Covid-19 virus, along with the lack of a strong information and awareness system among professional athletes, have caused mental, behavioral and social problems in this regard.

Conclusion: The prevalence of COVID-19 virus as a key issue has been able to affect all aspects of human beings. Due to the spread of this virus, all people, including athletes, have been affected from different angles. From an individual perspective, athletes suffer from physical and mental problems that can cause long-term side effects. In other words, the general condition of the athletes showed that their anxiety condition is more acute than depression. Athletes' anxiety about the outbreak of the COVID-19 virus does not seem to be as good as other people in the community, and given that the virus has not been around the world for a long time, it can lead to depression. It is not in them (7). On the other hand, social effects such as phobia, low social skills, low athletic performance, reduced social capital, social distrust, extreme isolation and family conflicts have been identified as one of the problems caused by COVID-19 disease, which indicates It is important to pay attention to this issue among professional athletes. It seems that the fear and anxiety caused by the outbreak of COVID-19 virus, along with the lack of a strong information and awareness system among professional athletes, has caused mental, behavioral and social problems in this regard today. On the other hand, the epidemic of this virus and the lack of serious attention of clubs to control the negative effects of this virus has been able to create problems among athletes in the mental, behavioral and social fields.

According to the findings of the research, it is suggested to group and screen the athletes based on their psychological status to recognize the different statuses of the athletes. Also, by creating a database regarding the various dimensions of the COVID-19 virus among athletes, he improved the sufficient information and knowledge regarding the COVID-19 virus and professional athletes; And by strengthening the athletes' immune system, he reduced the anxiety and stress of professional athletes in dealing with the COVID-19 virus. Finally, by holding training courses to improve mind management skills, he promoted the knowledge and skills of professional athletes in dealing with existing conditions.

Conflicts of interest: None
Funding: None

Cite this article as:

Dana A, SafarkhanMoazeni A, SafarkhanMoazeni J. Biological Experience of the Psychological Effects of COVID-19 Disease in Iranian Professional Athletes. Razi J Med Sci. 2022;29(5):108-116.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

مقدمه

سلامت روان در روابط فرد نقش بسیار مؤثری دارد و اهمیت آن در چگونگی روابط خانوادگی و فعالیت‌های اجتماعی و سایر جنبه‌های زندگی نمایان می‌شود. افراد دارای سلامت روان، رفتاری متعادل دارند و دارای عزت‌نفس هستند و احساس و افکار و نگرشی مثبت نسبت به خود و دیگران دارند و رفتارشان با دیگران صریح و صادق و عاقلانه است. برعکس افرادی که میزان سلامت روان آنان پایین است، نمی‌توانند تعامل مناسبی با اطرافیان خود داشته باشند. این افراد احساس گناه، بی‌اعتمادی و سلطه‌پذیری در روابط اجتماعی را تجربه می‌کنند و ترس و اضطراب و افسردگی از خود نشان می‌دهند (۱). همچنین میزان اعتمادبه‌نفس و عزت‌نفس در این افراد پایین است (۲). بطوریکه بر اساس نظر شریفی و همکاران (۱۳۸۷) حدود ۲۵٪ مردم سلامت روان ندارند و از اضطراب و افسردگی و دیگر اختلالات روانی با درجات شدید و متوسط و خفیف رنج می‌برند. بعضی از این افراد می‌کوشند بدون مراجعه به روان‌شناس و متخصص با افسردگی خود بسازند، اما همواره به دنبال یافتن راهی برای برقراری تعادل روانی در خود هستند (۳).

به‌طورکلی حالت‌های روان‌شناختی افراد در زمان‌های مختلف به عنوان یک مسئله مهم در عملکرد افراد مشخص می‌باشد (۴). مسائل روان‌شناختی با تأثیرگذاری بر ذهن و رفتار افراد سبب می‌گردد تا واکنش‌های آنان را تحت تأثیر قرار دهد (۵). مطالعه مسائل روان‌شناختی در ورزش سابقه طولانی دارد و همواره محققان در ورزش سعی در یافتن شواهدی در این خصوص بوده‌اند (۶). در میان حوزه‌ها و ابعاد روان‌شناختی برخی متغیرها نقش مهم‌تری را در میان ورزشکاران دارد و عملکرد ورزشی آنان را تحت شعاع قرار می‌دهد (۷). این مسئله به علت نقش مهم مسائل روان‌شناختی در میزان عملکرد ورزشکاران می‌باشد.

یکی دیگر از مواردی که به نظر می‌رسد بر ویژگی‌های روان‌شناختی تأثیر دارد شرایط بدنی و بیماری است. یکی از این بیماری‌ها کووید-۱۹ می‌باشد که سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۲۰ اعلام نمود که این ویروس شبیه ویروس سارس (این ویروس بین سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۳ وجود داشت که حدود ۸۰۰۰ مورد ابتلا و ۸۰۰ کشته برجای گذاشت) و ویروس مرس (این ویروس در سال ۲۰۱۲ گزارش شد که حدود ۲۵۰۰ مورد ابتلا و ۸۰۰ کشته برجای گذاشت) می‌باشد (۸). قدرت سرایت گسترده این ویروس سبب گردیده است تا نگرانی‌های عمده‌ای را در سطح جهان ایجاد نماید (۹). شیوع ویروس کووید-۱۹ به علت بروز مشکلات اقتصادی، اجتماعی، شغلی و روانی باعث بروز اختلال در زندگی افراد گردیده است. به دلیل نداشتن واکسن، مداخلات غیردارویی تنها راه پیشگیری از بیماری است که به طور چشمگیری عادات روزانه بدن، شرایط روحی، موقعیت اجتماعی و اقتصادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۱۰). در این بین ورزشکاران حرفه‌ای نیز در طی بروز بحران ویروس کووید-۱۹ دچار مشکلات عمده‌ای جهت تمرینات خود شده‌اند. این مسئله بدون شک از منظر ذهنی بر روی آن‌ها آثار منفی خواهد داشت که این مسئله سبب بروز اختلال در عملکردشان در آینده خواهد شد. نامشخص بودن شرایط برخی آثار روان‌شناختی ویروس کووید-۱۹ سبب گردیده است تا امروزه شواهدی در خصوص وضعیت ورزشکاران حرفه‌ای از منظر آثار روان‌شناختی در پی شیوع ویروس کووید-۱۹ در دست نباشد. این مسئله سبب گردیده است تا فعالیت‌های مداخله‌ای جهت کنترل آثار آن شکل نگیرد و تیم‌های ملی و باشگاهی حرفه‌ای صرفاً تمرکز بر نحوه حفظ آمادگی جسمانی ورزشکاران داشته باشند. این مسئله می‌تواند آثار روانی منفی را داشته باشد که به دور از باشگاه‌ها و مربیان در حالت گسترش باشد. این مسئله سبب گردیده است تا تحقیق حاضر با هدف تأثیرات روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران سعی در پاسخ به این سؤال داشته باشد که تأثیرات روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران به چه صورت می‌باشد؟

روش کار

پژوهش حاضر با استفاده از روش کیفی پدیدار شناختی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ورزشکاران حرفه‌ای رشته‌های انفرادی کشور ایران بودند که تحت قرارداد حرفه‌ای در رشته ورزشی خود بودند. به منظور شناسایی نمونه‌ها، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردید. این نمونه‌گیری تا

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت ۱۳ نفر به عنوان نمونه در بخش کیفی مشخص شدند.

ابزار گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. مصاحبه نیمه ساختاریافته یکی از معمول‌ترین انواع مصاحبه است که در تحقیقات کیفیِ مورد استفاده واقع می‌شود. این مصاحبه بین دو حد نهایی ساختاریافته و بدون ساختار قرار می‌گیرد که گاهی به آن مصاحبه عمیق هم می‌گویند که در آن از تمام پاسخگوها سؤال‌های مشابهی پرسیده می‌شود، اما آن‌ها آزادند که پاسخ خود را به هر طریقی که مایل‌اند ارائه دهند، در این مورد مسئولیت رمزگردانی پاسخ‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها بر عهده پژوهشگر است. جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تائید فرایند پژوهش توسط هشت متخصص و همچنین استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده گردید. همچنین جهت بررسی انتقال‌پذیری از نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأیید پذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های موردنیاز استفاده گردید. جهت بررسی پایایی، از کمیته‌های تخصصی استفاده گردید. بدین‌صورت که از اعضای این کمیته تخصصی جهت کدگذاری موازی برخی مصاحبه‌ها و همچنین ارزیابی و برنامه‌های مربوط به مصاحبه‌ها استفاده شد. کدگذاری در این پژوهش به دو صورت شامل کدگذاری اولیه و کدگذاری ثانویه انجام شد. کدگذاری اولیه شامل خواندن خط به خط داده‌ها، استخراج مفاهیم و جملات اصلی، تشکیل مقولات و طبقات اولیه بود. همچنین کدگذاری ثانویه شامل طبقه‌بندی داده‌ها، مشخص نمودن زیر طبقات، تشکیل طبقات نهایی بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی، از تحلیل موضوعی استفاده گردید که از کارآمدترین روش‌های تحلیل داده‌های کیفی به‌ویژه در پژوهش‌های پدیدار شناختی است. در طی انجام این تحلیل، مضمون‌های فرعی واصلی در خصوص اهداف تحقیق شناسایی شد.

یافته‌ها

پس از انجام مصاحبه‌ها، کدهای اولیه شناسایی گردید و محقق ضمن بررسی مصاحبه‌ها، به جمع‌بندی در خصوص کدهای اولیه اقدام نمود؛ که ۲۴ کد در سه بعد آثار ذهنی شامل کدهای (افزایش استرس، کاهش سلامت روان، ایجاد وسواس فکری، افزایش اضطراب، کاهش توجه، شیوع افسردگی، شکل‌گیری خستگی ذهنی، ایجاد اختلال ترس، روان‌پریشی، ایجاد هیجانات منفی، ناامیدی)، آثار رفتاری شامل کدهای (ایجاد وسواس عملی، ایجاد مشکل در خصوص کیفیت خواب، کاهش خلق، تصمیم‌گیری نامطمئن، افزایش خشونت، کاهش میزان عواطف بین فردی) و آثار اجتماعی شامل کدهای (جمع هراسی، مهارت پایین اجتماعی، عملکرد ورزشی پایین، کاهش میزان سرمایه، بی‌اعتمادی اجتماعی، انزوای شدید و تعارضات خانوادگی) می‌باشد؛ که ضریب اهمیت هر کد در جدول ۱ آمده است.

بحث

یکی از بحران‌هایی که امروزه بشر با آن مواجه می‌باشد و تمامی فعالیت‌ها را تحت شعاع قرار داده است، شیوع ویروس کووید-۱۹ می‌باشد (۱۱). شیوع ویروس کووید-۱۹ به عنوان یک بیماری بین‌المللی کشورهای بسیاری را تحت شعاع قرار داده است. ماهیت ویروس کووید-۱۹ سبب بروز بیماری بسیار عفونی می‌گردد که با توجه به قدرت شیوع آن از سوی سازمان جهانی بهداشت به عنوان یک بیماری با قدرت شیوع فراوان مشخص شده است (۱۲). در پی شیوع ویروس کووید-۱۹ در کشور ایران و به طبع آن در سطح بین‌المللی، توجه به گروه‌ها و افراد مختلف جهت کنترل عوارض منفی روانی و ذهنی امری مهم تبدیل شده است. ورزشکاران حرفه‌ای در طی بروز بحران ویروس کووید-۱۹ دچار مشکلات عمده‌ای جهت تمرینات خود شده‌اند. این مسئله بدون شک از منظر ذهنی بر روی آنان آثار منفی خواهد داشت که این مسئله سبب بروز اختلال در عملکرد آنان در آینده خواهد شد. نامشخص

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

جدول ۱- فراوانی کدهای شناسایی شده، مقدار آنتروپی و ضریب اهمیت

ردیف	کدهای اولیه	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
۱	افزایش استرس	۹	۰/۵۲۴۷۱۴	۰/۰۶۲۱۴۸
۲	کاهش سلامت روان	۱۰	۰/۶۹۵۸۱۴	۰/۰۸۱۴۷۹
۳	ایجاد وسواس فکری	۱۳	۰/۹۱۴۴۰۸	۰/۱۰۳۵۸۷
۴	افزایش اضطراب	۹	۰/۵۲۴۷۱۴	۰/۰۶۲۱۴۸
۵	کاهش توجه	۸	۰/۴۷۵۸۴۹	۰/۰۵۷۴۱۸
۶	شیوع افسردگی	۱۱	۰/۷۹۴۴۱۹	۰/۰۹۴۵۹۶
۷	شکل گیری خستگی ذهنی	۱۲	۰/۸۶۹۸۷۴	۰/۰۹۸۹۵۲
۸	ایجاد اختلال ترس	۱۳	۰/۹۱۴۴۰۸	۰/۱۰۳۵۸۷
۹	روان پریشی	۹	۰/۵۲۴۷۱۴	۰/۰۶۲۱۴۸
۱۰	ایجاد هیجانات منفی	۱۲	۰/۸۶۹۸۷۴	۰/۰۹۸۹۵۲
۱۱	ناامیدی	۱۰	۰/۶۹۵۸۱۴	۰/۰۸۱۴۷۹
۱۲	ایجاد وسواس عملی	۸	۰/۴۷۵۸۴۹	۰/۰۵۷۴۱۸
۱۳	کاهش خلق	۱۱	۰/۷۹۴۴۱۹	۰/۰۹۴۵۹۶
۱۴	ایجاد مشکل در خصوص کیفیت خواب	۱۳	۰/۹۱۴۴۰۸	۰/۱۰۳۵۸۷
۱۵	تصمیم گیری نامطمئن	۱۱	۰/۷۹۴۴۱۹	۰/۰۹۴۵۹۶
۱۶	افزایش خشونت	۹	۰/۵۲۴۷۱۴	۰/۰۶۲۱۴۸
۱۷	کاهش میزان عواطف بین فردی	۱۰	۰/۶۹۵۸۱۴	۰/۰۸۱۴۷۹
۱۸	جمع هراسی	۱۳	۰/۹۱۴۴۰۸	۰/۱۰۳۵۸۷
۱۹	مهارت پایین اجتماعی	۱۲	۰/۸۶۹۸۷۴	۰/۰۹۸۹۵۲
۲۰	عملکرد ورزشی پایین	۱۲	۰/۸۶۹۸۷۴	۰/۰۹۸۹۵۲
۲۱	کاهش میزان سرمایه اجتماعی	۱۳	۰/۹۱۴۴۰۸	۰/۱۰۳۵۸۷
۲۲	بی اعتمادی اجتماعی	۹	۰/۵۲۴۷۱۴	۰/۰۶۲۱۴۸
۲۳	انزوار شدید	۸	۰/۴۷۵۸۴۹	۰/۰۵۷۴۱۸
۲۴	تعارضات خانوادگی	۱۲	۰/۸۶۹۸۷۴	۰/۰۹۸۹۵۲

بودن شرایط برخی آثار روان‌شناختی ویروس کووید-۱۹ سبب گردیده است تا امروزه شواهدی در خصوص وضعیت ورزشکاران حرفه‌ای از منظر آثار روان‌شناختی در پی شیوع ویروس کووید-۱۹ در دست نباشد. این مسئله سبب گردیده است تا فعالیت‌های مداخله‌ای جهت کنترل آثار آن شکل نگیرد و تیم‌های ملی و باشگاهی حرفه‌ای صرفاً تمرکز بر نحوه حفظ آمادگی جسمانی ورزشکاران داشته باشند. این مسئله می‌تواند آثار روانی منفی را داشته باشد که به دور از باشگاه‌ها و مربیان در حالت گسترش باشد. این مسئله سبب گردیده است تا تحقیق حاضر با هدف تأثیرات روان‌شناختی بیماری کووید-۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران طراحی و اجرا گردید.

شیوع ویروس کووید-۱۹ به عنوان یک مسئله کلیدی توانسته است تا تمامی ابعاد بشر را تحت تأثیر قرار دهد. به علت گسترش این ویروس، تمامی افراد از جمله ورزشکاران از منظرهای مختلف تحت شعاع قرار گرفته‌اند و از منظر اقتصادی، فردی و اجتماعی دچار مشکلات اساسی شده است. از منظر فردی ورزشکاران دچار مشکلات جسمانی و ذهنی شده‌اند که عدم توجه به آن می‌تواند عوارض بلندمدتی را ایجاد نماید. ایجاد یک رویه حمایتی و انگیزشی جهت بهبود وضعیت روان‌شناختی ورزشکاران به منظور کاهش عوارض ناشی از ویروس کووید-۱۹ می‌تواند مشکلات ناشی از این ویروس کاهش یابد. به عبارتی وضعیت کلی ورزشکاران مورد بررسی نشان داد که شرایط اضطراب آنان در شرایط حادتری به نسبت افسردگی قرار دارد. به نظر می‌رسد اضطراب ورزشکاران در پی شیوع ویروس

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

کووید-۱۹ به مانند سایر افراد جامعه در شرایط مناسبی قرار ندارد و با توجه به اینکه این ویروس مدت زمان طولانی نمی‌باشد که در سطح جهان شیوع پیدا کرده است، این وضعیت منجر به بروز افسردگی در آنان نشده است (۹). نتایج تحقیق نشان داد که آثار روان‌شناختی بیماری کووید ۱۹ در ورزشکاران حرفه‌ای ایران در سه دسته شامل آثار ذهنی، آثار رفتاری و آثار اجتماعی مشخص گردید. به عبارتی شیوع ویروس کووید-۱۹ سبب گردیده است تا مشکلاتی در حوزه ذهنی، رفتاری و اجتماعی ایجاد گردد که این مشکلات بدون شک بر وضعیت کلی ورزشکاران حرفه‌ای ایران تأثیر داشته است.

در تحقیقات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. شهیاد و محمدی (۱۳۹۹) در تحقیق خود که با هدف آثار روان‌شناختی گسترش بیماری کووید- ۱۹ بر وضعیت سلامت روان افراد جامعه: مطالعه مروری انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که وضعیت سلامت روان این افراد، مستعد بروز نشانه‌های اختلالات روان‌شناختی است. آنان همچنین اشاره داشتند که حفظ وضعیت سلامت روان افراد ضروری است زیرا مردم در قسمت‌های مختلف جامعه ممکن است محرک‌های استرس‌زایی در طول انتشار کووید-۱۹ تجربه نمایند. از این رو در وضعیت پرمخاطره فعلی، شناسایی افراد مستعد اختلالات روان‌شناختی در سطوح مختلف جامعه که سلامت روان آن‌ها ممکن است به خطر افتد امری ضروری بوده تا با راهکارها و فن‌های مناسب روان‌شناختی بتوان سلامت روان افراد را حفظ نمود (۱۳). کائو و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیق خود که با هدف بررسی ابعاد روان‌شناختی ویروس کووید-۱۹ انجام گرفت، پس از بررسی ۷۰۰۰ دانشجو در طی انتشار کووید-۱۹ پی بردند که از این میان ۱۹ درصد افراد علائم اضطراب شدید و مابقی اضطراب ملایم را گزارش داده‌اند. از مهم‌ترین دلایل ایجاد اضطراب در بین دانشجویان، نگرانی از تأثیر ویروس کووید-۱۹ بر روی آینده تحصیلی، وضعیت شغلی آینده و کاهش ارتباطات اجتماعی است. همچنین عامل اضطراب در برخی از دانشجویان ممکن است مشکل در تأمین شهریه دانشگاه به دلیل از دست دادن منابع مالی ناشی از بیکاری و از دست دادن شغل افراد باشد. بر این اساس داشتن درآمد ثابت خانواده و زندگی در مناطق شهری و البته زندگی در کنار خانواده از مهم‌ترین عوامل کاهش اضطراب در بین دانشجویان به شمار می‌رود (۱۳)

مهتا و همکاران (۲۰۲۰) نیز مشخص نمودند که ویروس کووید-۱۹ مشکلاتی در حوزه‌های مختلفی روان‌شناختی برای افراد ایجاد کرده است که لزوم توجه به آن کاملاً درک می‌گردد (۱۴). گائو و همکاران (۲۰۲۰) نیز مشخص نمودند که مشکلات روانی ناشی از شیوع ویروس کووید-۱۹ به عنوان یک مسئله مهم امروزه مورد توجه جدی مدیران در برخی مناطق قرار نگرفته است (۱۵). با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که در تحقیقات شهیاد و محمدی (۱۳۹۹)، کائو و همکاران (۲۰۲۰)، مهتا و همکاران (۲۰۲۰) و گائو و همکاران (۲۰۲۰) نیز به آثار روان‌شناختی کووید-۱۹ توجه شده بود (۱۴-۱۶). روی و همکاران (۲۰۲۰) نیز مشخص نمودند که برخی گروه‌های خطر بیشتر تحت تأثیر جو روانی ناشی از شیوع ویروس کووید-۱۹ قرار گرفته‌اند (۱۷). به‌طورکلی عدم قطعیت و پیش‌بینی‌پذیری پایین این بیماری نه تنها سلامت فیزیکی افراد را تهدید می‌کند، بلکه سلامت روانی افراد، به ویژه از نظر احساسات و شناخت را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. احساسات منفی طولانی مدت، عملکرد ایمنی افراد را کاهش می‌دهد و تعادل مکانیزم‌های فیزیولوژیکی نرمال آن‌ها را از بین می‌برد. افراد ممکن است بیش از حد به هر بیماری واکنش نشان دهند که منجر به رفتارهای اجتنابی می‌شود. همچنین عدم اطمینان از وضعیت آتی باعث ناهماهنگی شناختی و ناامنی می‌شود و مردم زمانی که احساس خطر بیماری می‌کنند، به شیوه‌ای محافظه‌کارانه و محتاطانه رفتار می‌کنند (۱۸)؛ اما این مسئله در میان ورزشکاران حرفه‌ای اما به خصوص در میان ورزشکاران حرفه‌ای کشور ایران مورد بررسی دقیقی قرار نگرفته بود. از طرفی یکی از آثاری که در تحقیق حاضر به صورت جدی مورد توجه قرار گرفته بود و به نظر می‌رسد در سایر تحقیقات به صورت جدی به آن توجه نشده بود،

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

آثار اجتماعی می‌باشد. آثار اجتماعی از جمله جمع هراسی، مهارت پایین اجتماعی، عملکرد ورزشی پایین، کاهش میزان سرمایه اجتماعی، بی‌اعتمادی اجتماعی، انزوا شدید و تعارضات خانوادگی به عنوان یکی از مشکلات ناشی از بیماری کووید-۱۹ مشخص گردیده است که این مسئله نشان‌دهنده اهمیت توجه به این مسئله در میان ورزشکاران حرفه‌ای دارد. به نظر می‌رسد ترس و اضطراب ناشی از شیوع ویروس کووید-۱۹ در کنار عدم سیستم اطلاع‌رسانی و آگاهی‌دهنده قوی در میان ورزشکاران حرفه‌ای سبب گردیده است تا امروزه مشکلات ذهنی، رفتاری و اجتماعی در این خصوص ایجاد گردد. از طرفی همه‌گیری این ویروس و عدم توجه جدی باشگاه‌های در جهت کنترل آثار منفی این ویروس توانسته است تا مشکلاتی در میان ورزشکاران در حوزه‌های ذهنی، رفتاری و اجتماعی شکل دهد.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های تحقیق پیشنهاد می‌گردد تا گروه‌بندی و غربال‌گری ورزشکاران بر اساس وضعیت روان‌شناختی به شناخت از وضعیت‌های مختلف ورزشکاران اقدام نمود. همچنین با ایجاد بانک اطلاعاتی در خصوص ابعاد مختلف ویروس کووید-۱۹ در میان ورزشکاران به بهبود اطلاعات و دانش کافی در خصوص ویروس کووید-۱۹ و ورزشکاران حرفه‌ای اقدام نمود؛ و با تقویت سیستم ایمنی ورزشکاران به کاهش نگرانی و استرس ورزشکاران حرفه‌ای در مقابله با ویروس کووید-۱۹ اقدام نمود. نهایتاً اینکه با برگزاری دوره‌های آموزشی جهت بهبود مهارت‌های مدیریت ذهن به صورت مجازی به ارتقا دانش و مهارت ورزشکاران حرفه‌ای در خصوص مقابله با شرایط موجود اقدام نمود.

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی با کد ۱۵۸۷ مصوب دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبد کاووس می‌باشد.

References

1. Santa N. Reciprocal in habit as mine basis of environment. J Behav Ther Experim Psychiatry. 2007;9:60-70.
2. Chen Q, Liang M, Li Y, Guo J, Fei D, Wang L, et al. Mental health care for medical staff in China during the COVID-19 outbreak. Lancet Psychiatry. 2020;7(4):e15-e6.
3. Sharifi S. Relationship between mental health, quality of life and health anxiety and physical activity in people over 20 years: Bu Ali Sina University; 2008. (Persian)
4. Chyrun L, Vysotska V, Kis I, Chyrun L, editors. Content analysis method for cut formation of human psychological state. 2018 IEEE Second International Conference on Data Stream Mining & Processing (DSMP); 2018: IEEE.
5. Bejarano CM, Cushing CC, Crick CJ. Does context predict psychological states and activity? An ecological momentary assessment pilot study of adolescents. Psychol Sport Exerc. 2019;41:146-52.
6. Zhang SX, Wang Y, Rauch A, Wei F. Health, distress and life satisfaction of people in China one month into the COVID-19 outbreak. Distress and Life Satisfaction of People in China One Month into the COVID-19 Outbreak (3/12/2020). 2020.
7. Wang Y, Di Y, Ye J, Wei W. Study on the public psychological states and its related factors during the outbreak of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in some regions of China. Psychol Health Med. 2021;26(1):13-22.
8. Cascella M, Rajnik M, Aleem A, Dulebohn SC, Di Napoli R. Features, evaluation, and treatment of coronavirus (COVID-19). Statpearls [internet]. 2022.
9. Wang C, Horby PW, Hayden FG, Gao GF. A novel coronavirus outbreak of global health concern. Lancet. 2020;395(10223):470-3.
10. Huang Y, Zhao N. Generalized anxiety disorder, depressive symptoms and sleep quality during COVID-19 outbreak in China: a web-based cross-sectional survey. Psychiatry Res. 2020;288:112954.
11. Team E. The epidemiological characteristics of an outbreak of 2019 novel coronavirus diseases (COVID-19)—China, 2020. China CDC weekly. 2020;2(8):113.
12. Lipsitch M, Swerdlow DL, Finelli L. Defining the epidemiology of Covid-19—studies needed. N Engl J Med. 2020;382(13):1194-6.
13. Cao W, Fang Z, Hou G, Han M, Xu X, Dong J, et al. The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. Psychiatry Res. 2020;287:112934.
14. Mehta P, McAuley DF, Brown M, Sanchez E, Tattersall RS, Manson JJ. COVID-19: consider cytokine storm syndromes and immunosuppression. Lancet. 2020;395(10229):1033-4.
15. Gao J, Tian Z, Yang X. Breakthrough:

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]
[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]

Chloroquine phosphate has shown apparent efficacy in treatment of COVID-19 associated pneumonia in clinical studies. Biosci Trends. 2020.

16. Shahyad S, Mohammadi M. Psychological effects of the development of Covid disease on the mental health status of community members: A review study. J Mil Med. 2020;22(2):192-84. (Persian)

17. Roy D, Tripathy S, Kar SK, Sharma N, Verma SK, Kaushal V. Study of knowledge, attitude, anxiety & perceived mental healthcare need in Indian population during COVID-19 pandemic. Asian J Psychiatry. 2020;51:102083.

18. Li S, Wang Y, Xue J, Zhao N, Zhu T. The impact of COVID-19 epidemic declaration on psychological consequences: a study on active Weibo users. Int J Environ Res Public Health. 2020;17(6):2032.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-09-16]

[DOR: 20.1001.1.22287043.1401.29.5.4.3]